

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **J. H.** proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2014, č. j. 15903/14/5000-14401-711180, vedené Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Af 88/2014, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti všem soudcům Krajského soudu v Hradci Králové,

### t a k t o :

Soudci oddělení správního soudnictví Krajského soudu v Hradci Králové Mgr. Marie Kocourková, JUDr. Magdalena Ježková, Mgr. Helena Konečná, JUDr. Pavel Kumprecht, JUDr. Jan Rutsch a JUDr. Marcela Sedmíková **nejsou** vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Af 88/2014.

### O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (věc byla usnesením ze dne 12. 9. 2014, č. j. 30 Af 58/2014 – 9, postoupena Krajskému soudu v Hradci Králové jako soudu místně příslušnému) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj, Územního pracoviště v Novém Bydžově, ze dne 7. 11. 2013, č. j. 1588856/13/2711-24400-603495, kterým mu byla uložena pokuta za opožděné tvrzení daně z převodu nemovitostí ve výši 4 215 Kč, a potvrdil napadené rozhodnutí.

[2] Žalobce v podání ze dne 15. 12. 2014, doručeném Krajskému soudu v Hradci Králové dne 19. 12. 2014, vznesl námitku podjatosti všech soudců Krajského soudu v Hradci Králové v aktuálním obsazení s návrhem na jejich vyloučení k projednávání a rozhodnutí v dané věci. Uvedl, že projednávaná věc musí být přikázána jinému soudu téhož stupně z důvodu delegace nutné, jinak opět reálně hrozí, že uvedenými soudci bude „pokračováno v dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů.“

[3] Je-li účastníkem řízení vznesena námitka podjatosti všech soudců určitého soudu, a přitom je již zřejmé, kterému soudci (soudcům) je či bude věc přidělena, je účelné se zabývat otázkou podjatosti jiných než těchto soudců jen za předpokladu, že u rozhodujících soudců bude shledán důvod k vyloučení. V případě, že tomu tak není a že

tedy nic nebrání v tom, aby soudci, jimž věc byla či bude přidělena, ji projednali a rozhodli, postrádá zkoumání podjatosti dalších soudců daného soudu smysl, neboť není dán důvod ke změně okruhu soudců, kteří mají věc projednat. Žalobce namítl podjatost všech soudců Krajského soudu v Hradci Králové. Podle rozvrhu práce již věc byla přidělena senátu 31 tohoto soudu, který bude rozhodovat ve složení: předsedkyně Mgr. Marie Kocourková, soudci JUDr. Magdalena Ježková, Mgr. Helena Konečná, příp. JUDr. Pavel Kumprecht, JUDr. Jan Rutsch, JUDr. Marcela Sedmíková. Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval tím, zda je námitka podjatosti relevantní ve vztahu k těmto soudcům. Teprve byla-li by námitka shledána důvodnou a byli-li by tito soudci vyloučeni z projednávání a rozhodování věci, přistoupil by Nejvyšší správní soud ke zkoumání podjatosti ostatních soudců. I při posuzování námítky podjatosti je totiž nutno respektovat zásadu hospodárnosti řízení, která v daném případě velí postupovat tak, aby podjatost jednotlivých soudců byla prověřována jen potud, dokud se nenajde potřebný počet soudců, kteří jsou ve vztahu k věci nepodjatí a kteří tedy ve věci mohou jednat a rozhodovat (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005 - 34, všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)).

[4] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“ Podle § 8 odst. 5, věty čtvrté, s. ř. s. musí účastník řízení námitku podjatosti zdůvodnit a uvést konkrétní skutečnosti, z nichž podjatost soudce dovozuje.

[5] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednáváné věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nález Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o ní je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. totiž představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce

## pokračování

stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Příslušnost soudu je tedy zásadně dána zákonem a postup, kterým je věc odnímána zákonnému (příslušnému) soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávání věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům – kromě vztahů příbuzenských a obdobných – mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský.

[6] Z toho, jak žalobce svou námitku formuloval, má soud za to, že žalobce dovozuje podjatost soudců z jejich dřívějších rozhodnutí, když uvádí: „protože jinak opět reálně brozí, že jimi bude pokračováno v dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů.“ Podle § 8 odst. 1 *in fine* s. ř. s. okolnosti spočívající v rozhodování soudce v jiných souvisejících či nesouvisejících věcech nemůže vést k vyloučení soudce, byť by v těchto věcech byl žalobce neúspěšný. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost a účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je ve vztahu k hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Případné rozhodování uvedených soudců krajského soudu v jiných žalobcových věcech tedy nemá žádnou právní relevanci. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti.

[7] Soudci oddělení správního soudnictví krajského soudu uvedení ve výroku tohoto usnesení ve vyjádření k námitce podjatosti uvedli, že žádný z nich se necítí být podjatým v souzené věci a není jim ani známa žádná skutečnost, ze které by mohl vyplynout důvod případných pochybností o jejich nepodjatosti. Nejvyšší správní soud má z uvedeného vyjádření za to, že neexistují žádné pochybnosti o nepodjatosti soudců krajského soudu Mgr. Marie Kocourkové, JUDr. Magdaleny Ježkové, Mgr. Heleny Konečné, JUDr. Pavla Kumprechta, JUDr. Jana Rutsche a JUDr. Marcely Sedmíkové při projednávání a rozhodování nyní posuzované věci z důvodu jejich poměru k účastníkům či k předmětu řízení. Skutečnost, že žalobce by byl subjektivně případně přesvědčen o opaku, ještě není důvodem, pro který by bylo nutno považovat uvedené soudce krajského soudu za podjaté. Žalobce má nepochybně právo na svůj názor, ten však není podložen žádnými objektivními skutečnostmi, z nichž by se mohl dovozovat opak (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2010, č. j. Nao 13/2010 - 68). Z tvrzení žalobce ani ze skutečností, jež lze shledat ze soudního spisu, nevyplývají byť jen náznaky toho, že by zde existoval vztah uvedených soudců k dané věci a k účastníkům, jenž by dosahoval takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou soudci moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat.

[8] Z obsahu spisu rovněž nevyplývá, že by se uvedení soudci podíleli na projednávání nebo rozhodování předmětné věci u příslušného správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Rozhodování věci v předchozím soudním řízení je třeba chápat nikoli časově (tedy jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byl žalobce účastníkem

a v němž se soudce podílel na rozhodování), nýbrž instančně (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publikované pod č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by byl jen soudce, který by o téže věci rozhodoval nejprve v řízení u krajského soudu a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu. O takový případ však v nyní posuzované věci nejde.

[9] Nejvyšší správní soud proto rozhodl o námitce podjatosti vůči uvedeným soudcům Krajského soudu v Hradci Králové tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[10] V důsledku tohoto způsobu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu odpadá nutnost rozhodovat o delegaci nutné (§ 9 odst. 1 s. ř. s.). Je tomu tak proto, že v důsledku přednostního rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené žalobcem a nevykloučení uvedených soudců z projednávání a rozhodování předmětné věci nenastala situace, že by pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nebylo možno sestavit senát.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. února 2015

JUDr. Radan Malík  
předseda senátu